

Briuselis, 2017 12 19
COM(2017) 788 final

PREKES REGLAMENTUOJANČIŲ DOKUMENTŲ RINKINYS

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI**

DĖL DIREKTYVOS (ES) 2015/1535 VEIKIMO 2014–2015 M.

{SWD(2017) 465 final}

Turinys

I V A D A S.....	3
1. Pokyčiai 2014–2015 m.....	5
1.1. Pranešimo procedūros taikymas siekiant geresnio reglamentavimo ir didesnio konkurencingumo	5
1.2. Pranešimo procedūros taikymas siekiant skatinti abipusį pripažinimą.....	5
1.3. Pranešimo procedūros patobulinimai	5
1.4. Su Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo susijusi teismų praktika.....	6
2. Pranešimo procedūros taikymas	7
2.1. Veiksmingumas. Bendra apžvalga.....	7
2.2. Procedūros taikymas skubos tvarka	18
2.3. Pranešimai apie fiskalines arba finansines skatinamąsias priemones	18
2.4. Veiksmai, kurių imtasi sulaukus Komisijos atsiliepimų	18
2.5. Veiksmai, kurių imtasi po pranešimo procedūros	19
2.6. Struktūrizuoti informacijos mainai su valstybėmis narėmis	19
2.7. Prašymai leisti susipažinti su pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo paskelbtais dokumentais	20
2.8. Skaidrumas	20
3. Išvada.....	21

SANTRAUKA

Šioje ataskaitoje analizuojama, kaip 2014–2015 m. taikyta Direktyvoje (ES) 2015/1535¹ (toliau – *Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo*) nustatyta pranešimo procedūra – vienas iš svarbiausių vidaus rinkos aspektų. Ataskaitoje pabrėžiama pranešimo procedūros svarba bendrosios rinkos veikimui ir geresnio reglamentavimo politikos įgyvendinimui².

Direktyva (ES) 2015/1535 priimta 2015 m. rugsėjo 9 d., ja panaikinta ir pakeista Direktyva 98/34/EB. Kadangi Direktyva 98/34/EB buvo kelis kartus iš esmės keista (pvz., įtraukiant į jos taikymo sritį informacinės visuomenės paslaugas ir pašalinant iš jos techninius standartus), siekiant užtikrinti jos aiškumą, buvo nuspręsta ją kodifikuoti.

Procedūra, pagal kurią, prieš priimant nacionalinius techninius reglamentus, apie juos pranešama Komisijai, ir toliau buvo veiksminga prekybos kliūčių prevencijos, taip pat Komisijos ir valstybių narių bei valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo priemonė. Pranešimo procedūra yra svarbi priemonė teikiant gaires nacionalinio reguliavimo veiklai, taip pat tam tikruose naujai atsirandančiuose sektoriuose, ir gerinant nacionalinių techninių reglamentų kokybę skaidrumo, suprantamumo ir veiksmingumo aspektais dar nesuderintose ar iš dalies suderintose srityse. Sukūrus aiškesnes valstybių narių teisinės sistemas, ekonominės veiklos vykdytojai gali lengviau prisitaikyti prie naujų taisyklių, kartu mažinti naudojimosi reglamentais išlaidas ir teisingai juos taikyti. Tai taip pat įmanoma dėl to, kad techniniai reglamentai, apie kuriuos pranešama Komisijai, verčiami į 23 oficialiąsias ES kalbas³.

¹ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (kodifikuota redakcija, OL L 241, 2015 9 17, p. 1–15).

² Reglamentavimo aplinkos gerinimo veiksmų planas, COM(2002) 278 galutinis. Taip pat žr. *Reglamentavimo gerinimas augimui ir užimtumui Europos Sąjungoje skatinti*, COM(2005) 97 galutinis; *Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą: reglamentavimo aplinkos supaprastinimo strategija*, COM(2005) 535 galutinis; *Geresnio reglamentavimo Europos Sąjungoje strateginė apžvalga*, COM(2006) 689; *Antroji geresnio reglamentavimo Europos Sąjungoje peržiūra*, COM(2008) 32; *Trečioji geresnio reglamentavimo Europos Sąjungoje strateginė apžvalga*, COM(2009) 15; *Sumanus reguliavimas Europos Sąjungoje*, COM(2010) 543, ir *Geresnis reglamentavimas – geresnių stipresnės Sąjungos rezultatų pagrindas*, COM(2016) 615 final.

³ Vertimo į airių kalbą nėra.

IVADAS

Taikydamos pranešimo procedūrą nacionaliniams techniniams reglamentams, Komisija ir ES valstybės narės gali įvertinti techninius reglamentus, kuriuos valstybės narės ketina pradėti taikyti gaminiams (pramonės gaminiams, žemės ūkio ir žuvininkystės produktams) ir informacinės visuomenės paslaugoms (žr. prie šios ataskaitos pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priedą), prieš juos priimdamos. Supaprastinta procedūra taikoma Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėms narėms, pasirašiusioms Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą, Šveicarijai ir Turkijai (žr. 3 priedą).

Pagrindinis pranešimo procedūros tikslas – užkirsti kelią naujoms vidaus rinkos kliūtims, prieš joms susidarant ir pajuntant jų neigiamą poveikį.

Vidaus rinka yra vienas iš dešimties Komisijos prioritetų. Geriau veikiančią bendrąją rinką Komisija laiko varomąja jėga kuriant stipresnę ES ekonomiką ir *didžiausiu Europos privalumu augančios globalizacijos laikais*⁴. Todėl Komisija kartu su valstybėmis narėmis stengiasi atskleisti visą bendrosios rinkos potencialą, *kad piliečiai, įmonės ir valdžios institucijos galėtų gauti prekes ir paslaugas, kurių kokybė, kaina arba apimtis būtų geriausia*⁵. Bendrosios rinkos strategijoje nurodyta, kad *[b]endroji rinka neabejotinai yra vienas didžiausių Europos Sąjungos laimėjimų*⁶, todėl Komisija laiko prioritetu būtinybę pašalinti likusias prekių ir paslaugų bendrosios rinkos reguliavimo ir nereguliavimo kliūtis. Europos Komisija nusprendė suteikti bendrajai rinkai naują postūmį įvairiais pragmatiškais plataus užmojo veiksmais pagrindinėse ES vidaus rinkos srityse, pvz., žiedinės ekonomikos, bendradarbiaujamosios ekonomikos, bendrosios skaitmeninio turinio rinkos, kapitalo rinkų sąjungos ir mokesčių srityse.

Komunikate *Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms*⁷ Komisija pabrėžė, kad *[m]aždaug 75 proc. ES vidaus prekybos sudaro prekės [ir kad] 2014 m. ES valstybių narių tarpusavio prekyba prekėmis buvo vertinama 2 900 mlrd. EUR, taip pažymėdama svarbų prekybos prekėmis vaidmenį prekybos bendrojoje rinkoje srityje apskritai (2015 m. ES vidaus prekyba prekėmis sudarė 20,6 proc. ES BVP). Tai, kad būtina gerinti laisvą prekių judėjimą ir užtikrinti įmonėms labiau nuspėjamą reguliavimo sistemą, pakartota prie šio komunikato pridėtame Komisijos tarnybų darbiname dokumente. Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo tiesiogiai arba netiesiogiai padedama įgyvendinti kelias tolesnes Bendrosios rinkos strategijos iniciatyvas.*

Atsižvelgiant į didelę Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo svarbą tinkamam prekių ir informacinės visuomenės paslaugų bendrosios rinkos veikimui, ši ataskaita priimama kartu su prekės reglamentuojančių dokumentų rinkiniu. Šiuo dokumentų rinkiniu siekiama sustiprinti bendrąją rinką ir išnaudoti visas jos galimybes, didinant pasitikėjimą bendrąja rinka visų – piliečių ir įmonių – labui. Konkrečiai bus pristatytos iniciatyvos, kuriomis siekiama gerinti abipusio pripažinimo veikimą ir geriau užtikrinti bendrų ES gaminių saugos taisyklių laikymąsi.

Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo yra atviriausia ir skaidriausia bendrosios rinkos priemonė. Tai unikali sistema, kurioje neleidžiama susidaryti naujoms bendrosios rinkos

⁴ https://ec.europa.eu/commission/publications/president-junckers-political-guidelines_lt

⁵ Žr. Pirmininko J.-C. Junckerio politines gaires *Nauja pradžia Europai. Mano darbotvarkė: darbo vietų kūrimas, augimas, teisingumas ir demokratiniai pokyčiai. Politinės gairės būsimai Europos Komisijai*, https://ec.europa.eu/priorities/internal-market_lt.

⁶ *Europos bendrosios rinkos strategija. Analizė ir įrodymai, pridedama prie dokumento „Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“*, SWD/2015/0202 final.

⁷ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *„Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“*, COM(2015) 550 final.

kliūtims, nes daug dėmesio skiriama skaidrumui, dialogui, prevencijai ir geresniam reglamentavimui. Ja ne tik sudaromos sąlygos valstybėms narėms dalyvauti šioje procedūroje tokiomis pat sąlygomis, kaip ir Komisijai, bet ir suteikiama galimybė pačioms suinteresuotosioms šalims susipažinti su visais rengiamais nacionaliniais techniniais reglamentais (jie verčiami į 23 oficialiąsias ES kalbas). Todėl ekonominės veiklos vykdytojai gali numatyti prekybos kliūčių susidarymą ir, aktyviai dalyvaudami pranešimo procese, konkrečiai apsaugoti savo verslą nuo nereikalingų ir brangių administracinių kliūčių poveikio.

Direktyvai dėl bendrosios rinkos skaidrumo taip pat tenka svarbus vaidmuo per dialogo dėl taisyklių laikymosi susitikimus su valstybėmis narėmis⁸, kurie rengiami kaip Bendrosios rinkos strategijos taisyklių laikymosi ir pažangiojo vykdymo užtikrinimo kultūros dalis⁹. Komisija šiuos susitikimus laiko galimybe palaikyti dialogą, siekiant gerinti ES teisės aktų perkėlimą į nacionalinę teisę, įgyvendinimą ir taikymą. Šie dialogai taip pat yra puiki galimybė su valstybėmis narėmis aptarti, kaip aktyviai spręsti su ES teisės aktų vykdymo užtikrinimu susijusias problemas. Šiomis aplinkybėmis, palaikydama dialogą pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo ir atsižvelgdama į kitus rodiklius, Komisija gali geriau nustatyti valstybių narių probleminius sektorius ir struktūrines problemas.

Atsižvelgdama į Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo vaidmenį užkertant kelią kliūčių susidarymui prekių bendrojoje rinkoje, pagal paslaugas reglamentuojančių dokumentų rinkinį Komisija neseniai pateikė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl atskiros pranešimo priemonės paslaugų srityje. Juo siekiama modernizuoti esamą Paslaugų direktyvoje¹⁰ nustatytą pranešimo procedūrą ir sudaryti sąlygas ankstesniais etapais patikrinti, ar nauji nacionalinės teisės aktai, kurie gali apriboti laisvą paslaugų judėjimą, yra pagrįsti ir proporcingi, o per dialogą su valstybėmis narėmis – spręsti taisyklių laikymosi klausimus, dar prieš priimant pasiūlytą teisės aktą¹¹.

Atsižvelgiant į plačią Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo taikymo sritį, apimančią visus gaminius – pramonės gaminius, žemės ūkio ir žuvininkystės produktus – ir informacinės visuomenės paslaugas, šia direktyva taip pat padedama skatinti laisvą prekių ir paslaugų judėjimą naujai atsirandančiuose skaitmeninės ekonomikos sektoriuose ir užkirsti kelią prekybos kliūtims ES bendrojoje skaitmeninėje rinkoje. Taikant Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo pranešimo procedūrą, lengviau kurti tvirtesnę ir labiau susietą bendrąją skaitmeninę rinką. Kalbant apie bendradarbiaujamąją ekonomiką, Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo siekiama užtikrinti, kad valstybės narės nepriimtų nepagrįstų ir neproporcingų patekimo į rinką reikalavimų¹².

⁸ Dialogas dėl taisyklių laikymosi – tai reguliarius struktūrizuoti strateginiai susitikimai su valstybėmis narėmis, rengiami, siekiant įvertinti bendrosios rinkos integravimo konkrečioje valstybėje narėje mastą, pirmiausia – apžvelgti teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę padėtį ir vykdomas pažeidimo tyrimo procedūras.

⁹ Žr. Bendrosios rinkos strategijos dalį *Užtikrinti taisyklių laikymosi ir pažangiojo vykdymo užtikrinimo kultūrą, kad būtų lengviau sukurti tikrą bendrąją rinką*, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_lt.

¹⁰ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376, 2006 12 27, p. 36–68.

¹¹ Žr. *Pasiūlymą dėl direktyvos dėl Direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje įgyvendinimo užtikrinimo, kuria nustatoma pranešimo apie leidimų išdavimo tvarką ir reikalavimus, susijusius su paslaugų teikimu, procedūra*, COM(2016) 821.

¹² Žr. *Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos bendro vartojimo ekonomikos darbotvarkė“*, COM(2016) 356 final.

1. POKYČIAI 2014–2015 M.

1.1. *Pranešimo procedūros taikymas siekiant geresnio reglamentavimo ir didesnio konkurencingumo*

Jau 2002 m. komunikate *Geresnis reglamentavimas augimui ir užimtumui Europos Sąjungoje skatinti*¹³ Komisija pabrėžė, kad Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo nustatyta prevenciniu kontrolės mechanizmu prisidedama prie nacionalinių reglamentų dėl gaminių ir informacinės visuomenės paslaugų kokybės gerinimo. Komisijai ir valstybėms narėms bendradarbiaujant pagal pranešimo procedūrą, siekiama užtikrinti aiškesnę reglamentavimo sistemą ekonominės veiklos vykdytojams.

Pagal Komisijos veiksmų planą, kuriuo siekiama paprastinti ir gerinti reglamentavimo aplinką,¹⁴ valstybės narės ragintos pateikti poveikio tyrimus (ar jų išvadas) kartu su techninių reglamentų projektais pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo, apie kuriuos buvo pranešta, kai tokie tyrimai atlikti taikant vidaus priemones. Valstybės narės skatinamos atliekant šiuos poveikio tyrimus iš anksto numatyti labiausiai taikyti tinkamą priemonę, o Komisijai suteikiama galimybė patikrinti siūlomų priemonių būtinumą ir proporcingumą. Ataskaitiniu laikotarpiu valstybės narės pateikė poveikio tyrimus, susijusius su 356 pranešimais (beveik 25 proc. visų pranešimų). Šis skaičius, palyginti su ankstesniais dvejais metais, kai valstybės narės pateikė 314 poveikio tyrimų dėl 1 439 pranešimų (apie 22 proc. visų pranešimų), šiek tiek padidėjo.

1.2. *Pranešimo procedūros taikymas siekiant skatinti abipusį pripažinimą*

Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo prisidedama prie abipusio pripažinimo gerinimo. Nacionalinių reglamentų vertinimas prieš juos priimant, atsižvelgiant į SESV 34–36 straipsnius, abipusio pripažinimo principą ir Komisijos rekomendacijas prireikus į nacionalinių taisyklių projektus, apie kuriuos buvo pranešta, įtraukti bendrosios rinkos sąlygą, padeda sumažinti pavojų, kad dėl šių taisyklių gali atsirasti reguliavimo kliūčių prekybai. Ši prevencinį mechanizmą būtų galima papildyti taisomuoju mechanizmu, jei atskirais atvejais, priimdamos nacionalinėmis taisyklėmis grindžiamus sprendimus, valdžios institucijos netinkamai taikytų abipusio pripažinimo principą. Todėl ataskaita priimama kartu su prekybos reglamentuojančių dokumentų rinkiniu, į kurį įtraukta tolesnė Bendrosios rinkos strategijos iniciatyva, kuria siekiama smarkiai paskatinti abipusį pripažinimą prekių srityje. Ja siekiama nustatyti galimybę ekonominės veiklos vykdytojams naudotis savanoriška abipusio pripažinimo deklaracija ir palengvinti sklandų abipusio pripažinimo principo įgyvendinimą. Taip turėtų būti užtikrinama, kad nacionaliniai reglamentai per visą jų galiojimo ciklą nesudarytų nepagrįstų kliūčių prekybai.

1.3. *Pranešimo procedūros patobulinimai*

Vienas iš Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo tikslų yra iš anksto informuoti ekonominės veiklos vykdytojus, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones (MVI), apie planuojamą techninį reglamentą valstybėse narėse, kad jie galėtų pateikti savo pastabas ir anksti pritaikyti savo veiklą prie būsimų techninių reglamentų¹⁵. Iš gausių atsiliepimų į suinteresuotųjų šalių atsiųstus pranešimus matyti, kad šia tikrinimo teise naudojamosi dažnai. Jais remdamosi Komisija ir nacionalinės valdžios institucijos gali lengviau nustatyti prekybos kliūtis.

¹³ Žr. pirmiau pateiktą 2 išnašą.

¹⁴ Žr. pirmiau pateiktą 2 išnašą.

¹⁵ Žr. Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 7 konstatuojamąją dalį.

Dėdama vis daugiau pastangų užtikrinti skaidrumą ir efektyvumą, 2015 m. Komisija sukūrė naują Techninių reglamentų informacinės sistemos (TRIS) svetainės¹⁶ funkciją. Ši nauja funkcija pradėta taikyti 2016 m. birželio mėn. Ja naudodamasis, bet kuris asmuo Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 6 straipsnyje nurodytu priėmimo atidėjimo laikotarpiu per TRIS svetainę gali teikti nuomones dėl bet kurio pranešimo.

Nuomonių teikėjai gali pažymėti savo nuomonę kaip konfidencialią, kad su ja galėtų susipažinti tik Komisijos tarnybos. Naudojantis naująja priemone *Nuomonės*, taip pat galima sparčiai ir paprastai susipažinti su kitų suinteresuotųjų šalių nuomonėmis, jei jos nebuvo pažymėtos kaip konfidencialios, taip užtikrinamas didesnis nuomonių matomumas ir už Komisijos ribų.

Visos naudojantis šiuo naujuoju mechanizmu pateiktos nuomonės iš karto perduodamos kompetentingoms Komisijos tarnyboms, todėl didėja nuomonių teikimo proceso efektyvumas. Kartu nuomonių teikėjai gauna automatinį gavimo patvirtinimą, nes jiems el. paštu išsiunčiamas nuomonės priėmimo patvirtinimas.

1.4. Su Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo susijusi teismų praktika

Ataskaitiniu laikotarpiu Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) paskelbė du pagrindinius sprendimus, susijusius su Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo bei joje nustatytais įpareigojimais, ir padėjo išaiškinti kai kuriuos direktyvos aspektus bei geriau apibrėžti kai kuriuos jos reikalavimus.

Byloje C-307/13 (*Ivansson ir kt.*)¹⁷ Teismas nurodė, kad, jei pakeistas nacionalinės priemonės įgyvendinimo terminas ir šis pakeitimas yra reikšmingas, techninio reglamento projekto atžvilgiu taikoma pareiga pranešti Komisijai, kaip nustatyta Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 5 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje (*valstybės narės iš naujo pateikia techninio reglamento projektą <...>, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius*). Teismas pridūrė, kad šios pareigos nesilaikymas yra procedūros pažeidimas priimant atitinkamus techninius reglamentus, lemiantis šių techninių reglamentų netaikymą, vadinasi, jais negali būti remiamasi prieš privačius asmenis.

Byloje C-98/14 (*Berlington Hungary ir kt.*)¹⁸ Teismas nusprendė, kad tokio mokesčių teisės akto, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, prie kurio ne pridėta jokia techninė specifikacija ar kiti reikalavimai, atitiktį kuriems juo būtų siekiama užtikrinti, negalima pripažinti *de facto* techniniu reglamentu (Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 1 straipsnio f punktas) ir kad sąvoka „*de facto* techniniai reglamentai“ apima ne pačias mokestines priemones, o su jomis susijusias technines specifikacijas arba kitus reikalavimus.

Teismas taip pat nurodė, kad nacionalinės teisės akto nuostatos, kuriose įtvirtintas draudimas eksploatuoti lošimo automatus ne kazino, yra „techniniai reglamentai“, kaip jie suprantami pagal Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 1 straipsnio f punktą, apie kurių projektus reikia pranešti, kaip numatyta Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 5 straipsnio 1

¹⁶ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/lt/>

¹⁷ Šiuo klausimu į Teismą kreiptasi prašant priimti prejudicinį sprendimą dėl to, kaip aiškinti Direktyvos 98/34/EB (OL 1998 L 204, p. 37) 8 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą dėl pareigos pranešti Komisijai apie visus projektus, apie kuriuos Komisijai buvo pranešta anksčiau pagal pirmiau nurodytą direktyvą, pakeitimus, kuriais reikšmingai pakeičiama jų taikymo sritis, sutrumpinami iš pradžių numatyti įgyvendinimo terminai, pridėdama techninių specifikacijų ar reikalavimų arba jie tampa labiau ribojami.

¹⁸ Šiuo klausimu į Teismą kreiptasi prašant priimti prejudicinį sprendimą dėl to, kaip, be kita ko, aiškinti Direktyvos 98/34/EB 1, 8 ir 9 straipsnius. Ši byla buvo susijusi su lošimo automatų srities reglamentu.

dalies pirmoje pastraipoje. Teismas nustatė, kad *nacionalinė priemonė, pagal kurią tam tikrus azartinius lošimus gali organizuoti tik kazino, yra „techninis reglamentas“ [pagal Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 1 straipsnio f punktą], jei nustatyta, kad ji gali daryti didelę įtaką šioms aplinkybėmis naudojamo gaminio esminėms savybėms arba prekybai juo.*

Teismas taip pat nustatė, kad Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 5 ir 6 straipsniais, kuriuose nurodyti procedūriniai pranešimo procedūros veiksmai, *nesuteikiama teisių privatiems asmenims ir dėl to, valstybei narei pažeidus šias nuostatas, privatūs asmenys neturi teisės, remdamiesi Sąjungos teise, iš jos gauti dėl šio pažeidimo patirtos žalos atlyginimo.*

Šiais sprendimais suteikta daugiau aiškumo dėl to, kaip aiškinti Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 1, 5 ir 6 straipsnius, konkrečiai dėl pranešimo apie teisės aktų, apie kuriuos buvo pranešta anksčiau, pakeitimus, techninio reglamento sąvokos ir dėl to, kad procedūros pažeidimai nesuteikia pagrindo reikalauti atlyginti žalą. Dėl to valstybėms narėms ir Komisijai bus lengviau taikyti Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo.

2. PRANEŠIMO PROCEDŪROS TAIKYMAS

1.5. Veiksmingumas. Bendra apžvalga

► Pranešimų skaičius ir susiję sektoriai

2014–2015 m. Komisija gavo 1 382 pranešimus (655 pranešimus 2014 m. ir 727 pranešimus 2015 m.)¹⁹. Šis skaičius, palyginti su ankstesnių dvejų metų skaičiumi (1 484 pranešimais), šiek tiek sumažėjo.

Pastebėta, kad valstybių narių pranešimų skaičius labai skiriasi: kai kurios valstybės narės per metus pateikia vidutiniškai daugiau kaip 50 pranešimų, o kitos – mažiau nei 10 pranešimų. Šį skirtumą iš dalies galima paaiškinti skirtinga valstybių organizacine struktūra (pvz., tuo, kad esama reguliavimo įgaliojimus turinčių regioninių ir (arba) vietos valdžios institucijų), informuotumo stoka arba aktyvesniu ar pasyvesniu reguliavimu, bet dėl šių didelių neatitikimų kyla abejonių, ar kai kurios valstybės narės visapusiškai laikosi pranešimo įpareigojimų. Tai taip pat galima paaiškinti tuo, kad, planuodamos savo reguliavimo sprendimų priėmimo procesą, kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos neatsižvelgia į Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo pranešimo procesą, o ypač į reikalaujamą trijų mėnesių priėmimo atidėjimo laikotarpį.

¹⁹ Į šiuos duomenis neįtraukti pranešimai iš EEE susitarimą pasirašiusių ELPA šalių (Norvegijos, Lichtenšteino ir Islandijos), Turkijos ir Šveicarijos. Ataskaitiniu laikotarpiu šios šalys pateikė 85 pranešimus (44 pranešimus ELPA / EEE šalys, 22 – Turkija, 19 – Šveicarija). Daugiau informacijos apie šiuos pranešimus pateikta 3 priede.

Valstybės narės	2014	2015
Austrija	38	43
Airija	6	2
Belgija	20	20
Bulgarija	6	13
Čekija	26	37
Danija	29	39
Estija	18	17
Graikija	7	8
Ispanija	21	30
Italija	29	20
Jungtinė Karalystė	64	79
Kipras	14	3
Kroatija	10	4
Latvija	15	21
Lenkija	25	36
Lietuva	4	8
Liuksemburgas	2	1
Malta	5	1
Nyderlandai	59	44
Portugalija	7	22
Prancūzija	49	69
Rumunija	24	17
Slovakija	23	35
Slovėnija	8	6
Suomija	34	37
Švedija	38	32
Vengrija	24	22
Vokietija	50	61
Iš viso	655	727

Matyti, kad pranešimų skaičius susijęs su valstybių narių dydžiu: didžiausios valstybės narės paprastai pateikia daugiau pranešimų nei vidutinio dydžio ir mažos valstybės narės. Tai iš dalies galima paaiškinti tuo, kad jose veikia daugiau regioninių ir vietos valdžios institucijų, kurios yra įpareigosotos pranešti apie savo techninių reglamentų projektus. Tačiau taip yra ne visada. Pavyzdžiui, kai kurios vidutinio dydžio valstybės narės pateikė daugiau pranešimų nei didesnėsios.

Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu, **kaip ir ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, daugiausia pranešimų** buvo susiję su **statybų sektoriumi**. Daugelis priemonių buvo susijusios su pastatų ir betoninių konstrukcijų energijos vartojimo efektyvumu, kelių dangą bei jų sudedamosiomis medžiagomis ir pastatų priešgaisrine sauga.

Po šio sektoriaus, kaip ir ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, daugiausia pranešimų pateikta **žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros produktų ir kitų maisto produktų** srityje. Šioje kategorijoje kelios priemonės buvo susijusios su maisto higiena, maisto produktų ir gėrimų sudėtimi bei ženklinimu, maisto pakuotėmis, minimalia alkoholinių gėrimų kaina, alkoholinių ir nealkoholinių gėrimų sudėtimi bei rinkodara ir kokybe bei kilmės ženklais.

Daug pranešimų taip pat pateikta **telekomunikacijų sektoriuje** (radijo ryšio įrenginiai ir telekomunikacijų galiniai įrenginiai, radijo ryšio sąsajos, transporto priemonių elektroniniuose

prietaisuose (juodosiose dėžėse) renkamiems duomenims rinkti, tvarkyti ir naudoti skirta aparatinė ir programinė įranga).

Kai kurie pranešimai buvo susiję su **lošimo** produktais ir paslaugomis.

Galiausiai kai kurie pranešimai buvo susiję su **aplinkos sektoriumi** (daugiausia su pakuotėmis ir pakuočių atliekomis, grąžinamajam perdirbimui tinkamais gaminiais, biologiškai skaidžių atliekų perdirbimu) (žr. 2.3 priedą).

► **Komisijos atsiliepimuose aptarti klausimai**

Nesuderintose srityse, kuriose, jei nėra antrinės teisės aktų, reikia laikytis SESV 34–36 straipsnių (laisvas prekių judėjimas) ir 49 bei 56 straipsnių (įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas), Komisijos atsiliepimais, įvertinus priemonės būtinumą ir proporcingumą pagal Teisingumo Teismo praktiką, siekta atkreipti valstybių narių dėmesį į galimas prekybos kliūtis. Taigi Komisija siekė užtikrinti šių principų laikymąsi ir toliau ragino valstybes nares įtraukti nuostatas dėl abipusio pripažinimo į kiekvieną nesuderintos srities techninio reglamento projektą.

Atsiliepimais dėl nacionalinių priemonių, kurios iš dalies patenka į **suderintas sritis**, siekta užtikrinti, kad nacionalinės priemonės būtų suderinamos su ES antrinės teisės aktais.

- 2014–2015 m. valstybės narės pranešė apie 303 techninių reglamentų projektus **statybų** srityje (151 projektą 2014 m. ir 152 projektus 2015 m.). Šie projektai buvo susiję su visų rūšių statybos produktais, be kita ko, tiltų konstrukcijomis ir betoninėmis kelių konstrukcijomis, pastatų nuožulnia stogo danga, gaisro gesinimo ir gelbėjimo įranga, šilumine izoliacija, sintetiniais užpildais, betono konstrukcijomis, elektros įranga, kuri skirta montuoti ant betono konstrukcijų ir jų viduje, medžiagomis iš metalo, turinčiomis sąlytį su geriamuoju vandeniu.

Komisija pirmiausia nagrinėjo techninių reglamentų projektus, kuriuose numatyta taikyti papildomus techninius reikalavimus arba atlikti statybos produktų bandymus, trukdančius laisvam produktų, pažymėtų CE ženklu, judėjimui. Projektai, apie kuriuos buvo pranešta, daugiausia nagrinėti pagal Reglamentą (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB²⁰.

Komisija nagrinėjo teisės aktų projektus, kuriais draudžiama naujuose pastatuose įrengti iškastinius naftos produktus deginančias krosnis ir gamtines dujas deginančias krosnis, išskyrus atvejus, kai naftą ir dujas deginančiose krosnyse naudojama tik atsinaujinančioji energija. Projektas, apie kurį buvo pranešta, nagrinėtas pagal Direktyvą 2009/142/EB, susijusią su dujas deginančiais prietaisais,²¹ ir Direktyvą 92/42/EEB dėl naudingumo koeficiento reikalavimų naujiems karšto vandens katilams, deginantiems skystąjį arba dujinį kurą²².

²⁰ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB, OL L 88, 2011 4 4, p. 5–43.

²¹ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/142/EB, susijusi su dujas deginančiais prietaisais, OL L 330, 2009 12 16, p. 10–27.

²² 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/42/EEB dėl naudingumo koeficiento reikalavimų naujiems karšto vandens katilams, deginantiems skystąjį arba dujinį kurą, OL L 167, 1992 6 22, p. 17–28.

Techniniai reglamentai, susiję su pastatų energijos vartojimo efektyvumu, buvo vertinami pagal Direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo²³, Direktyvą 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo²⁴ ir Direktyvą 2009/125/EB, nustatančią ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą²⁵.

Komisija taip pat nagrinėjo teisės aktų projektus, susijusius su reikalavimais, taikomais greitkelių ryšio įrangai. Projektas, apie kurį pranešta, nagrinėtas pagal Direktyvą 1999/5/EB²⁶, Direktyvą 2006/95/EB²⁷ ir Direktyvą 2004/108/EB²⁸.

- **Žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto produktų sektoriuose** 2014–2015 m. valstybės narės pranešė apie 266 techninių reglamentų projektus (133 projektus 2014 m. ir 133 projektus 2015 m.). Šie projektai buvo susiję su, be kita ko, sąlytį su maisto produktais turinčiomis medžiagomis, energetiniais gėrimais, riebalų rūgštimis maisto produktuose, vynu ir spiritiniais gėrimais, maisto produktų kokybės ženklais, gyvūnų gerove ir kailinių gaminių rinkodara.

Kai kurios valstybės narės pranešė apie reglamentų, kuriais nustatomi ženklai, susiejantys produkto kokybę su jo kilmę, projektus. Šie pranešimai buvo nagrinėjami pagal Sutarties nuostatas dėl laisvo prekių judėjimo ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų²⁹.

Aptariamuoju laikotarpiu Komisija išnagrinėjo daugybę pranešimų, susijusių su maisto produktų higiena, ir pateikė išsamias nuomones ir pastabas dėl jų atitikties Reglamentui (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos³⁰, Reglamentui (EB) Nr. 853/2004, nustatančiam konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus,³¹ ir Reglamentui (EB) Nr. 854/2004, nustatančiam specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles³².

Kiti pranešimai buvo susiję su maisto produktų ženklinimu. Komisija vertino jų suderinamumą su Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą

²³ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, OL L 315, 2012 11 14, p. 1–56.

²⁴ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo, OL L 153, 2010 6 18, p. 13–35.

²⁵ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą, OL L 285, 2009 10 31, p. 10–35.

²⁶ 1999 m. kovo 9 d. Komisijos direktyva 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo, OL L 91, 1999 4 7, p. 10–28.

²⁷ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/95/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektrotechniniais gaminiais, skirtais naudoti tam tikrose įtampos ribose, suderinimo, OL L 374, 2006 12 27, p. 10–19.

²⁸ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/108/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo, OL L 390, 2004 12 31, p. 24–37.

²⁹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, OL L 343, 2012 12 14, p. 1–29.

³⁰ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos, OL L 139, 2004 4 30, p. 1–54.

³¹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, OL L 139, 2004 4 30, p. 55–205.

³² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles, OL L 139, 2004 4 30, p. 206–320.

teikimo vartotojams³³, pirmiausia su nuostatomis dėl maistingumo deklaracijų arba su kitomis sektoriaus nuostatomis dėl vartotojams teikiamos informacijos³⁴.

- **Informacinės visuomenės paslaugų sektoriuje** gauti 69 pranešimai (25 pranešimai 2014 m. ir 44 pranešimai 2015 m.). Nemažai pranešimų gauta lošimo srityje, o kiti pranešimai buvo susiję, be kita ko, su autorių teisėmis skaitmeninėje aplinkoje, užsakomosiomis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis, elektronine prekyba, elektroniniu parašu ir kitomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis.
- **Metrologijos sektoriuje** gauti 67 pranešimai (37 pranešimai 2014 m. ir 30 pranešimų 2015 m.). Šie projektai buvo susiję su įvairiais matavimo prietaisais, pvz., dujų, elektros ir šilumos skaitikliais, taksometrais arba lūžio refraktometrais, ir juose nustatyti konkretūs reikalavimai, kuriuos turi atitikti šios matavimo priemonės. Pranešimai apie dujų, elektros ir šilumos skaitiklius ir taksometrus daugiausia buvo nagrinėjami pagal Direktyvą 2004/22/EB dėl matavimo priemonių³⁵. Prie naujesnių galima priskirti pažangiosios matavimo sistemos projektus (taip pat patenkančius į Direktyvos 2004/22/EB taikymo sritį), kurie yra gana sudėtingi, nes juose reikia inžineriją suderinti su IT ir ryšių, duomenų privatumo ir saugumo aspektais.
- **Cheminių medžiagų sektoriuje** Komisija gavo 69 pranešimus (33 pranešimus 2014 m. ir 36 pranešimus 2015 m.). Daug pranešimų buvo susiję su biocidiniais produktais, trąšomis, augalų apsaugos produktais ir produktais, patenkančiais į REACH reglamento taikymo sritį. Jie daugiausia buvo nagrinėjami pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH reglamentą)³⁶, Biocidinių produktų reglamentą³⁷ ir Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką³⁸.
- Komisija išnagrinėjo 86 su **aplinkos sektoriumi** susijusius reglamentų projektus (42 projektus 2014 m. ir 44 projektus 2015 m.). Kai kurie projektai, apie kuriuos buvo pranešta, buvo susiję su pakuočių atliekomis; jų atžvilgiu kilo problemų dėl suderinamumo su suderintais ES teisės aktais, pirmiausia su

³³ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004, OL L 304, 2011 11 22, p. 18–63.

³⁴ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000, OL L 354, 2013 12 28, p. 1–21.

³⁵ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/22/EB dėl matavimo priemonių, OL L 135, 2004 4 30, p. 1–80.

³⁶ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų, įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinant Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, OL L 396, 2006 12 30, p. 1–849.

³⁷ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo, OL L 167, 2012 6 27, p. 1–123.

³⁸ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB, OL L 309, 2009 11 24, p. 1–50.

Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų³⁹ (pvz., dėl reikalavimų, kuriais uždraudžiami lengvi plastikiniai maišeliai), ir su SESV 34–36 straipsniais nesuderintų aspektų srityje (pvz., dėl abipusio pripažinimo sąlygos arba nacionalinių standartų taikymo vienkartiniams plastikiniams maišeliams arba vienkartiniams plastikiniams puodeliams, stiklinėms ir lėkštėms).

Pagal pranešimo procedūrą Komisija taip pat galėjo imtis intervencinių veiksmų sektoriuose, kuriuos buvo numatyta suderinti arba kurie buvo derinami Europos Sąjungos lygmeniu, taip užkertant kelią valstybėms narėms taikyti skirtingas nacionalines priemones. Vadovaudamasi Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 6 straipsnio 3 ir 4 dalimis, Komisija paprašė, kad pranešančioji valstybė narė dvylikai mėnesių nuo pranešimo pateikimo datos atidėtų teisės aktų projektų, apie kuriuos buvo pranešta, priėmimą šiose srityse: elektroniniai parašai, elektroninis archyvavimas, pristatymas registruotu elektroniniu paštu, žymėjimas elektroninėmis laiko žymomis ir sertifikavimo paslaugos (pranešimai 2013/584/B ir 2013/585/B) ir reikalavimai, taikomi pienui ir jo gaminiams, ledams ir valgomiesiems riebalams bei aliejams (pranešimas 2015/169/CZ).

Taigi Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo padedama išvengti bendrosios rinkos susiskaidymo tose srityse, kuriose numatyta derinti teisės aktus arba kuriose jie derinami, ir siekiama užtikrinti didesnę ekonominės veiklos vykdytojų užtikrintumą ir stabilumą teisinėje sistemoje.

► Teigiami pavyzdžiai, iš kurių matyti Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo poveikis

- 2014 m. Komisija pateikė išsamią nuomonę dėl Italijos pranešimo, susijusio su regioniniu logotipu, kuriuo įvairių gaminių kilmė susieta su jų kokybe. Komisija teigė, kad ši priemonė prieštarautų SESV 34 straipsniui, nes galėtų paskatinti vartotojus pirkti nacionalinius gaminius, todėl importuoti produktai atsidurtų nepalankesnėje padėtyje. Po dialogo Italijos valdžios institucijos pašalino šią kliūtį, pašalindamos iš projekto, apie kurį buvo pranešta, nuorodą į gaminių, patenkančių į jo taikymo sritį, kilmę.
- 2014 m. Vengrija pranešė apie priemonės projektą, kuriuo buvo nustatyti patikrinimai, siekiant įsitikinti, kad veiklos vykdytojai sumokėjo PVM už Vengrijoje parduodamus geografinėmis nuorodomis nepažymėtus vyno produktus. Šiems patikrinimams taikytas mokestis. Komisija pateikė išsamią nuomonę, kurioje teigė, kad mokestis už PVM patikrinimą prieštarauja Reglamentui (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas⁴⁰. Vengrijos valdžios institucijoms priėmus šią priemonę, Komisija pradėjo tyrimą, bet galiausiai jis buvo nutrauktas dėl to, kad ginčijama priemonė nuo 2017 m. liepos 31 d. nustojo galioti (nes Vengrijos valdžios institucijos nepratęsė jos galiojimo). Taigi paaiškėjo, kad pranešimo procedūra buvo naudinga nustatant prekybos kliūtį, kuri galiausiai dėl tyrimo buvo panaikinta.
- 2015 m. Prancūzijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie priemonės projektą, kuriuo nustatomas logotipas, naudotinas kartu su pramonės ir amatininkų gaminiais, kurie yra apsaugoti geografinėmis nuorodomis. Komisija pateikė išsamią nuomonę,

³⁹ 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, OL L 365, 1994 12 31, p. 10–23.

⁴⁰ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, OL L 347, 2013 12 20, p. 671–854.

remdamasi tuo, kad, nustačius logotipą, kurį sudaro mėlyna ir raudona linijos aplink inicialus „IG“ [pranc. *indication géographique* – geografinė nuoroda] ir žodis „FRANCE“, gali būti laikomas priemone, kurios poveikis lygiavertis SESV 34 straipsnyje nurodytam poveikiui. Konkrečiai, Komisijos nuomone, šis logotipas, kuriuo pabrėžiama prancūziška atitinkamų produktų kilmė, viršija produkto kilmės iš konkrečios vietos arba regiono nustatymo tikslą, todėl galėtų paskatinti vartotojus pirkti šiuo logotipu paženklintus gaminius ir nepirkti gaminių iš kitų valstybių narių. Atsižvelgdamos į šiuos argumentus, Prancūzijos valdžios institucijos iš dalies pakeitė šį logotipo projektą taip, kad jis būtų priimtinas Komisijai.

- 2015 m. Prancūzija pranešė apie techninio reglamento projektą, kuriame buvo nustatytas tikėtinas asmeninių apsaugos priemonių (AAP), naudojamų siekiant apsaugoti operatorius ir darbininkus nuo susintetintų augalų apsaugos produktų, veiksmingumas ir pasiūlyti reikiama bandymai. Komisija pateikė išsamią nuomonę ir joje išreiškė susirūpinimą dėl projekte, apie kurį buvo pranešta, nustatytos abipusio pripažinimo sąlygos. Projekte, apie kurį buvo pranešta, buvo nustatyta, kad įrodyti kostiumų atitiktį Tarybos direktyvos 89/686/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su asmeninėmis apsaugos priemonėmis (APP direktyvos) ⁴¹, esminiams sveikatos ir saugos reikalavimams gali bet kokiais kitais būdais, jei jais užtikrinamas toks pat operatorių ir darbininkų apsaugos lygis, koks užtikrinamas bandymų sąlygomis ir informacijos reikalavimais, aprašytais Prancūzijos projekte. Komisijos nuomone, šia nuostata praktiškai nustatyta, kad teksto, apie kurį pranešta, bandymų sąlygos ir informacijos reikalavimai yra privalomi, ir taip pažeista APP direktyvos 4 straipsnio 1 dalis: *Valstybės narės negali uždrausti, riboti ar trukdyti pateikti į rinką AAP ar AAP sudedamąsias dalis, atitinkančias šios direktyvos nuostatas ir turinčias CE ženklą, liudijantį apie jų atitiktį visoms šios direktyvos nuostatoms, įskaitant II skyriuje nurodytą sertifikavimo tvarką*. Atsižvelgdamos į Komisijos išreikštą susirūpinimą, Prancūzijos valdžios institucijos tekstą atitinkamai pakeitė.
- 2014 m. Jungtinė Karalystė pranešė apie projektą, kuriame buvo nustatyta, kad greitkelių ryšio įranga turi atitikti Žemosios įtampos direktyvą (ŽID)⁴², Radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių direktyvą (RRTGI direktyvą)⁴³, Elektromagnetinio suderinamumo direktyvą (ESD)⁴⁴, o papildomai – įvairius darniuosius savanoriškus standartus. Komisija pateikė išsamią nuomonę ir joje priminė, kad, jei gaminiai patenka į konkrečių ES suderintų teisės aktų, kuriuose nustatytas žymėjimas CE ženklu (pvz., ŽID, ESD, RRTGI direktyvos), taikymo sritį, šie gaminiai turi atitikti šiuos teisės aktus ir jiems negali būti taikomos tos projekto, apie kurį pranešta, nuostatos, kuriomis reglamentuojama ta pati rizika. Jungtinė Karalystė pakeitė projektą, pašalindama iš viso projekto, apie kurį buvo pranešta, visus reikalavimus laikytis savanoriškų darnųjų standartų pagal CE ženklinimo direktyvas.

⁴¹ 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/686/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su asmeninėmis apsaugos priemonėmis, suderinimo, OL L 399, 1989 12 30, p. 18–38.

⁴² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/35/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su tam tikrose įtampos ribose skirtų naudoti elektros įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, OL L 96, 2014 3 29, p. 357–374.

⁴³ 1999 m. kovo 9 d. Komisijos direktyva 1999/5/EB, dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo, OL L 091, 1999 4 7, p. 10–28.

⁴⁴ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/108/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo, panaikinanči Direktyvą 89/336/EEB, OL L 390, 2004 12 31, p. 24–37.

► Dažniausiai šalintos kliūtys

Vienas iš Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo tikslų – sudaryti sąlygas nustatyti sritis, kuriose pakartotinai randasi laisvo prekių judėjimo ir laisvės teikti paslaugas kliūčių, taip pat derinimo poreikius, siekiant užtikrinti sklandesnę bendrosios rinkos veikimą⁴⁵.

Šiuo atžvilgiu Komisija analizuojamu laikotarpiu teisės aktų projektuose, apie kuriuos buvo pranešta, nustatė kelias pasikartojančias kliūtis. Svarbiausios iš jų išvardytos toliau.

Abipusio pripažinimo sąlygos

Komisija dažnai teikė atsiliepimus dėl pranešimų apie techninių reglamentų projektus, į kuriuos nebuvo įtraukta abipusio pripažinimo sąlyga arba kuriuose ji buvo parengta nesilaikant standarto, nustatyto *Aiškinamajame komunikate „Produktų patekimo į kitų valstybių narių rinkas palengvinimas: praktinis abipusio pripažinimo principo taikymas“* (2003/C 265/02). Kai kurios valstybės narės abipusio pripažinimo sąlygos neįtraukimą į savo projektus grindė tuo, kad bendroji abipusio pripažinimo sąlyga įtraukta į pagrindinį teisės aktą. Vis dėlto šiais atvejais Komisija pranešančiosioms valstybėms narėms rekomendavo, siekiant užtikrinti būtiną teisinį tikrumą ūkio subjektams, įtraukti į projektus, apie kuriuos buvo pranešta, tiesioginę nuorodą į pagrindiniame teisės akte nustatytą abipusio pripažinimo sąlygą.

Netinkamas teisės aktų rengimo metodas. ES reglamentų nuostatų kartojimas

Viena iš dažniausių problemų, kurią Komisija sprendė teikdama išsamias nuomones, pagrįstas maisto higienos srityje taikomais ES teisės aktais, buvo praktika, pagal kurią techninių reglamentų projektuose, apie kuriuos buvo pranešta, dažnai iš dalies arba neišsamiai buvo pakartotos taikomuose ES teisės aktuose įtvirtintos nuostatos. Pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo reglamentas yra visuotinai taikomas, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse (SESV 288 straipsnis). Taigi valstybės narės negali nustatyti net identiškų taisyklių toje srityje, kuri reglamentuojama tiesiogiai taikomais ES teisės aktais, nes jos trukdytų tinkamai taikyti ES teisės aktus ir sukeltų netikrumą dėl išsamaus atitinkamo ES teisės akto taikymo.

Netinkamas maisto higienos reglamentuose nustatytų išimčių taikymas

Taip pat nustatyti keli galimi pažeidimai, susiję su tuo, kaip pranešančiosios valstybės narės įgyvendina trijuose reglamentuose (pvz., Reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, 1 straipsnio 3 bei 5 dalyse ir 10 straipsnio 3 dalyje) nustatytas išimtis ir lankstumo sąlygas. Valstybės narės šias išimtis įgyvendino netinkamai arba viršijo jose nustatytas galimybes.

Nepagrįstos su informacinės visuomenės paslaugomis susijusios kliūtys

Informacinės visuomenės paslaugų srityje Komisija nustatė pasikartojančių problemų su lošimu susijusiuose projektuose, apie kuriuos buvo pranešta. Todėl pateikta 14 išsamių nuomonių (6 nuomonės 2014 m. ir 8 nuomonės 2015 m.), daugiausia dėl to, kad buvo nustatyta laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės, nustatytų SESV 49 ir 56 straipsniuose, nepagrįstų arba neproporcingų apribojimų. Pavyzdžiui, Komisija pateikė pastabų dėl sąlygų, kuriomis lošimų veiklos vykdytojams suteikiamas monopolis ir išduodamos licencijos, įsisteigimo reikalavimų tam tikroje paslaugų teikėjo arba jo informacinių ir ryšių technologijų (IRT) infrastruktūros valstybėje narėje arba svetainių blokavimo.

⁴⁵

Žr. Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 15 konstatuojamąją dalį.

Kitos išsamiomis nuomonėmis spręstos lošimo srityje pasikartojančios problemos buvo susijusios su atitiktimi Duomenų apsaugos direktyvai 95/46/EB, laisvo prekių judėjimo apribojimais (SESV 34–36 straipsniai) ir su gaminiais susijusių antrinės teisės aktų, pvz., Reglamento (EB) Nr. 765/2008 dėl gaminių prekybos, akreditavimo ir rinkos priežiūros, Mašinų direktyvos 2006/42/EB, Direktyvos 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių, Direktyvos 2014/30/ES dėl elektromagnetinio suderinamumo ir Žemosios įtampos direktyvos 2014/35/ES, pažeidimais. Pavyzdžiui, Komisija išreiškė susirūpinimą dėl CE ženklo reikalavimo, atitikties vertinimo įstaigų vertinimo arba užsienio atitikties vertinimo įstaigų nepripažinimo.

Standartai. Privalomo jų laikymosi nustatymas, reikalavimas taikyti papildomus bandymų metodus

Kita pasikartojanti problema yra praktika, pagal kurią nacionalinės teisės aktais savanoriškus Europos darniuosius standartus įtraukiant į nacionalinę teisę siekiama, kad šie standartai būtų privalomi.

Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad pagal naujojo požiūrio direktyvas privalomi tik derinamosiose direktyvose išvardyti *esminiai reikalavimai*. Europos darnieji standartai – tai vienas iš būdų užtikrinti atitikties privalomiems esminiams reikalavimams prielaidą, todėl turėtų likti savanoriški.

Šia valstybių narių praktika būtų sudaroma kliūčių prekybai vidaus rinkoje, nes naujojo požiūrio direktyvų esminius reikalavimus atitinkantys, bet Europos darniųjų standartų neatitinkantys gaminiai negalėtų būti laisvai išleidžiami į atitinkamos valstybės narės apyvartą.

Be to, kai kurios valstybės narės, be darniuosiuose standartuose nustatytų bandymo metodų, ketino parengti ir reikalauti taikyti papildomus (nestandardizuotus) bandymų metodus, nors, atsižvelgiant į ESTT praktiką ir pirminės bei antrinės ES teisės aktus, papildomų nacionalinių metodų valstybės narės nustatyti negali. Todėl nacionalinių (net savanoriškų) su savybių patikra ir (arba) bandymu susijusių procedūrų, kurios nėra suderintos darniuosiuose standartuose, taikyti negalima.

Visa pirmiau nurodyta pasikartojanti praktika su valstybėmis narėmis buvo aptarta du kartus per metus posėdžiaujančiame Techninių reglamentų nuolatiniajame komitete. Ši pasikartojanti praktika taip pat bus aptariama per dvišalius atitikties susitikimus su valstybėmis narėmis.

► **Atsiliepimai**

Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo sudaromos sąlygos oficialiems ir struktūrizuotiems valstybių narių ir Komisijos informacijos mainams vertinant projektus, apie kuriuos buvo pranešta. Šių informacijos mainų intensyvumas matyti iš gausių Komisijos ir valstybių narių atsiųstų atsiliepimų dėl pranešimų, taip pat iš pranešančiųjų valstybių narių atsakymų ir vėlesnio keitimosi pranešimais. Valstybėms narėms taip pat suteikiama galimybė, keičiantis šia informacija, įvertinti projektą, apie kuriuos buvo pranešta, suderinamumą su Europos Sąjungos teisės aktais. Prireikus, kad galėtų išsiaiškinti dar neišspręstus klausimus, Komisijos tarnybos taip pat susitinka su valstybių narių atstovais ekspertų lygmeniu. Be to, Komisija, siekdama išsiaiškinti techninių reglamentų, apie kuriuos buvo pranešta, taikymo sritį, gali siųsti valstybėms narėms prašymus pateikti papildomos informacijos.

Šio dialogo intensyvumas matyti iš toliau pateiktos lentelės. Joje nurodytas nagrinėjamuoju laikotarpiu kiekvienos valstybės narės kiekvienais metais pateiktų pranešimų ir dėl šių pranešimų Komisijos pateiktų pastabų ir išsamių nuomonių skaičius⁴⁶.

Valstybės narės	2014			2015		
	Pranešimai	Pastabos	Išs. n.	Pranešimai	Pastabos	Išs. n.
Austrija	38	10	2	43	14	1
Airija	6	2	1	2	0	1
Belgija	20	3	2	20	1	2
Bulgarija	6	0	1	13	1	4
Čekija	26	4	0	37	11	6
Danija	29	6	3	39	5	4
Estija	18	9	0	17	3	2
Graikija	7	3	0	8	3	3
Ispanija	21	9	3	30	8	4
Italija	29	7	4	20	2	4
Jungtinė Karalystė	64	9	4	79	10	4
Kipras	14	5	2	3	1	0
Kroatija	10	2	1	4	2	0
Latvija	15	2	2	21	3	2
Lenkija	25	3	3	36	8	2
Lietuva	4	3	7	8	1	9
Liuksemburgas	2	0	0	1	0	0
Malta	5	3	1	1	1	0
Nyderlandai	59	11	0	44	5	2
Portugalija	7	4	2	22	4	3
Prancūzija	49	15	5	69	8	15
Rumunija	24	11	3	17	9	2
Slovakija	23	7	2	35	9	2
Slovėnija	8	1	2	6	1	1
Suomija	34	2	1	37	13	2
Švedija	38	6	1	32	6	0
Vengrija	24	10	5	22	5	3
Vokietija	50	6	5	61	7	4
Iš viso	655	153	62	727	141	82

Nagrinėjamuoju laikotarpiu Komisija pateikė 141 išsamią nuomonę (60 nuomonių 2014 m. ir 81 nuomonę 2015 m.) dėl 10,2 proc. visų projektų, apie kuriuos valstybės narės buvo pranešusios per ataskaitinį laikotarpį. Iš šio skaičiaus matyti, kad Komisijos pateiktų išsamių nuomonių skaičius, palyginti su ankstesniais dvejais metais, sumažėjo 10 proc. Valstybės narės pateikė 131 išsamią nuomonę (64 nuomones 2014 m. ir 67 nuomones 2015 m.). Jų

⁴⁶

Šioje lentelėje Komisijos pateiktų išsamių nuomonių ir pastabų skaičiui apskaičiuoti taikoma kitokia metodika nei kitose ataskaitos vietose. Kitose ataskaitos vietose nurodytos per atitinkamą laikotarpį (2014–2015 m.) pateiktos išsamios nuomonės ir pastabos, o šioje lentelėje nurodytos išsamios nuomonės ir pastabos, kurios buvo pateiktos dėl 2014 m. ir 2015 m. pateiktų pranešimų. Todėl į lentelę įtrauktos 2016 m. pradžioje pateiktos išsamios nuomonės ir pastabos dėl 2015 m. pabaigoje pateiktų pranešimų, bet neįtrauktos 2014 m. pradžioje pateiktos išsamios nuomonės ir pastabos dėl 2013 m. pabaigoje pateiktų pranešimų.

skaičius, palyginti su ankstesniais dvejais metais (157 išsamiais nuomonėmis), sumažėjo. Iš ataskaitiniu laikotarpiu pateiktų 589 pastabų (per ankstesnius dvejus metus jų buvo pateikta 634) 352 pastabas pateikė Komisija (161 pastabą 2014 m. ir 191 pastabą 2015 m.), o 237 pastabas – valstybės narės (112 pastabų 2014 m. ir 125 pastabas dėl 2015 m. pranešimų) (žr. 2.4 ir 2.6 priedus).

Toliau pateiktoje lentelėje matyti kiekvienos valstybės narės per ataskaitinį laikotarpį pateiktų atsiliepimų (pastabų ir išsamių nuomonių) skaičius. Iš lentelėje pateiktų skaičių galima iš dalies spręsti apie valstybių narių dalyvavimą dėl pranešimų vykusiame dialoge ir apie konkrečius kai kurių valstybių narių, kurių atsiliepimai daugiausia buvo susiję su tam tikrais sektoriais, interesus. Iš aktyviausių valstybių narių būtų galima paminėti Austriją, Ispaniją, Italiją, Jungtinę Karalystę, Lenkiją, Prancūziją ir Vokietiją. Išanalizavus atsiliepimus pagal kiekvieną valstybę narę ir sektorių, matyti ypatingas Austrijos, Ispanijos, Italijos, Prancūzijos ir Slovakijos interesus žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto produktų sektoriuje, Vokietijos interesus telekomunikacijų sektoriuje, Lenkijos interesus mechanikos sektoriuje ir Maltos interesus buitinės technikos ir laisvalaikio įrangos sektoriuje (daugiausia lošimo automatų srityje).

	Statyba	Žemės ūkis, žuvininkystė ir maisto produktai	Transportas	Energija, mineralai, mediena	Telekomunikacijos	Mechanika	Direktyvos 98/48/EB paslaugos	Aplinka	Buitinė technika ir laisvalaikio įranga	Vaistai ir kosmetika	Cheminės medžiagos	Prekės ir kiti produktai	Sveikatos, medicinos įranga
Airija	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Austrija	2	10	1	1	0	5	1	3	3	2	2	1	0
Belgija	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulgarija	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0
Čekija	0	8	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Danija	0	4	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Estija	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Graikija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Ispanija	3	25	0	1	0	0	0	1	0	0	0	7	0
Italija	0	11	2	0	2	1	0	1	0	0	2	6	0
Jungtinė Karalystė	2	4	0	1	0	1	0	4	0	1	2	6	0
Kroatija	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Lenkija	6	5	1	0	0	10	0	2	0	0	3	8	0
Lietuva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Malta	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	0	0	0
Nyderlandai	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Portugalija	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0
Prancūzija	3	9	0	3	0	4	1	1	0	1	1	2	0
Rumunija	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0
Slovakija	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Slovėnija	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suomija	0	2	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Švedija	1	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Vengrija	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0
Vokietija	4	4	1	0	35	2	0	0	0	8	0	2	0

Galėdamos susipažinti su visais pranešimais apie reglamentų projektus ir pranešimais, kuriais keičiamasi per dialogus, valstybės narės Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo gali naudotis kaip lyginamosios analizės priemone. Todėl jos, remdamosi savo partnerių sumanymais, gali spręsti bendras su techniniais reglamentais susijusias problemas ir nustatyti atvejus, kai techninio reglamento projektas galėtų pažeisti ES teisę.

Trimis atvejais Komisija paragino atitinkamas valstybes nares atidėti reglamentų, apie kuriuos buvo pranešta, priėmimą vieniems metams nuo jų gavimo datos, nes Europos Sąjungos lygmeniu toje srityje buvo vykdomi derinimo darbai (žr. 2.5 priedą).

1.6. *Procedūros taikymas skubos tvarka*

Iš visų 1 382 pranešimų 76 atvejais (40 atvejų 2014 m. ir 36 atvejais 2015 m.) valstybės narės prašė projektams, apie kuriuos buvo pranešta, taikyti procedūrą skubos tvarka. Komisija dar kartą patvirtino, kad, kaip reikalaujama Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo, norint taikyti skubos tvarką, turi būti įvykdytos griežtos sąlygos, t. y. turi būti susidariusios svarbios ir nenumatytos aplinkybės, visų pirma susijusios su sveikatos apsauga ir sauga. Todėl prašymai taikyti procedūrą skubos tvarka buvo atmesti tais atvejais, kai nebuvo tinkamo pagrindimo arba ją buvo prašoma taikyti remiantis vien ekonominiais sumetimais arba dėl nacionalinių administravimo institucijų vėlavimo, taip pat tais atvejais, kai nebuvo pateikta įrodymų dėl nenumatytų aplinkybių. Procedūra skubos tvarka laikyta pagrįsta 60 atvejų (29 atvejais 2014 m. ir 31 atveju 2015 m.). Šie atvejai pirmiausia buvo susiję su psichotropinėmis medžiagomis, narkotikų kontrole, vaistais, kova su terorizmu, šaunamaisiais ginklais, pesticidais, infekcinėmis bičių ligomis, sveikatai pavojingų gaminių draudimu ir fejerverkais (žr. 2.7 priedą).

1.7. *Pranešimai apie fiskalines arba finansines skatinamąsias priemones*

Pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo valstybės narės turi pranešti apie fiskalines ir finansines iniciatyvas, t. y. techninius reglamentus, susijusius su fiskalinėmis arba finansinėmis priemonėmis, kurios dėl raginimo laikytis tokių techninių reglamentų daro poveikį gaminių arba paslaugų vartojimui. Tokiems techniniams reglamentams būdinga tai, kad jiems netaikomas priėmimo atidėjimo laikotarpis.

2014–2015 m. valstybės narės pateikė 70 pranešimų apie reglamentų projektus, kurie priskiriami prie *fiskalinių arba finansinių priemonių* (35 pranešimus 2014 m. ir 35 pranešimus 2015 m.). Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad dažnai nacionalinės teisės aktai klaidingai priskiriami prie *fiskalinių arba finansinių priemonių*, kaip jos apibūdintos Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo, kai tokiuose aktuose įtrauktos fiskalinės arba finansinės priemonės, o ne paskatos tenkinti tokius techninius reglamentus. Siekdama padėti valstybėms narėms tinkamai klasifikuoti šiuos techninius reglamentus, Komisija išplatino valstybėms narėms gaires dėl *fiskalinių arba finansinių priemonių* apibrėžties ir pranešimo apie jas Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo taikymo tikslais.

1.8. *Veiksmai, kurių imtasi sulaukus Komisijos atsiliepimų*

Pagal Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 6 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi pranešti apie veiksmus, kurių jos siūlo imtis atsižvelgiant į išsamią nuomonę.

2014–2015 m. valstybių narių pateiktų atsakymų ir išsamių Komisijos nuomonių santykis buvo patenkinamas (vidutiniškai 79 proc. per ataskaitinį laikotarpį), bet jį būtų galima dar gerinti. Visiškai patenkinamų atsakymų skaičius buvo panašus į ankstesnių dvejų metų skaičių (2014–2015 m. laikotarpiu tokie atsakymai sudarė vidutiniškai 56 proc., palyginti su 54 proc. 2012–2013 m. laikotarpiu) (žr. 2.8 priedą).

Nagrinėjamoju laikotarpiu valstybės narės atsiėmė 43 techninių reglamentų projektus. Dvylika atvejų (septyniais atvejais 2014 m. ir penkiais atvejais 2015 m.) jie atsiimti, Komisijai pateikus atsiliepimą (išsamią nuomonę arba pastabų). Kaip kelias iš jų atsiėmimo priežasčių būtų galima nurodyti, be kita ko, tai, kad pranešančioji valstybė narė atliko reikšmingų techninio reglamento pakeitimų ir todėl reikėjo pateikti naują pranešimą (Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 5 straipsnio 1 dalis) arba nacionalinės valdžios institucijos tiesiog nusprendė techninio reglamento projekto nebepriimti.

Dėl kitų techninių reglamentų projektų, apie kuriuos buvo pranešta, vis dar diskutuojama.

1.9. Veiksmai, kurių imtasi po pranešimo procedūros

Visais kitais atvejais, kai ES vidaus rinkos teisės normų pažeidimų galimybė nebuvo visiškai pašalinta pagal pranešimo procedūrą, Komisija atliko papildomus tyrimus, po kurių tam tikrais atvejais galiausiai su valstybėmis narėmis buvo pradėtas dialogas iki pažeidimo nagrinėjimo procedūros (vadinamoji procedūra „EU Pilot“), o kitais atvejais – pažeidimo nagrinėjimo procedūra (SESV 258 straipsnis), pvz., dėl cukraus kiekio džeme bei marmelade ir rezervuoto pavadinimo „marmeladas“ vartojimo, gryno alyvuogių aliejaus tiekimo grandinės kokybės ir skaidrumo, vyno ir spiritinių gėrimų, jautienos ženklinimo regioninėje kokybės sistemoje, nuotolinio lošimo, degalų kokybės, dujas deginančių prietaisų, eismo apsaugos barjerų, pakuočių ir pakuočių atliekų.

Nagrinėjamoju laikotarpiu Komisija taip pat pradėjo procedūras „EU Pilot“, o prireikus – pažeidimo nagrinėjimo procedūras, susijusias su, be kita ko, Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo nustatyty įpareigojimų pažeidimu. Visais šiais atvejais Komisija atkreipė nacionalinių valdžios institucijų dėmesį į jų pareigą teikti pranešimus ir laikytis Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyto priėmimo atidėjimo laikotarpio. Komisija priminė, kad, kaip nustatė ESTT, techninių reglamentų priėmimas pažeidžiant įpareigojimą pranešti yra *esminis procedūrinis trūkumas, dėl kurio atsiranda atitinkamų techninių reglamentų netaikymas privatiems asmenims*. Todėl privatūs asmenys gali kreiptis į nacionalinius teismus, o šie *privalo atsisakyti taikyti nacionalinę techninę reglamentą, apie kurį nebuvo pranešta pagal direktyvą* (bylos C-194/94 *CIA Security International* 44, 48 ir 54 punktai, bylos C-226/97 *Lemmens* 33 punktas, bylos C-303/04 *Lidl Italia* 23 ir 24 punktai).

1.10. Struktūrizuoti informacijos mainai su valstybėmis narėmis

Per reguliarius Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo komiteto susitikimus buvo galima keistis nuomonėmis bendrojo intereso klausimais, taip pat dėl konkrečių pranešimo procedūros aspektų.

Svarstant techninius reglamentus, pirmiausia aptarta Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo nustatyta procedūra skubos tvarka, galimybė susipažinti su Komisijos dokumentais pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais⁴⁷ ir konfidencialūs pranešimai, valstybių narių pareiga perduoti Komisijai galutinį techninio reglamento, apie kurį buvo pranešta, tekstą ir su Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo susiję ESTT praktikos pokyčiai.

⁴⁷ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001 5 31, p. 43–48.

Remdamasi valstybių narių prašymais ir savo iniciatyva teikti paaiškinimus apie kai kurias pasikartojančias kliūtis arba naujus teisės aktus, Komisija parengė pranešimus apie Šveicarijai taikomą pranešimo procedūrą ir EEE pranešimus, techninius reglamentus psichoaktyviųjų medžiagų srityje, pasiūlymą dėl reglamento dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, REACH reglamento ir Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo ryšį, klausimus, susijusius su Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo netaikymo transliavimui, abipusio pripažinimo sąlygą ir SESV 34–36 straipsnius, Degalų kokybės direktyvą⁴⁸, maisto higienos dokumentų rinkinį⁴⁹, Pakuočių ir pakuočių atliekų direktyvą⁵⁰ ir pranešimo procedūrą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1169/2011⁵¹.

Kelios valstybės narės parengė pranešimus apie savo geriausią patirtį, susijusią su pranešimais pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo.

Keliose valstybėse narėse taip pat surengti seminarai, kurių metu Komisija ir pranešimo procedūroje dalyvaujančios nacionalinės valdžios institucijos užmezgė tiesioginį dialogą, o pastarosios susipažino su techniniais pranešimo procedūros elementais.

Komisija į atitikties dialogo susitikimų su valstybėmis narėmis, kurie rengiami laikantis Bendrosios rinkos strategijoje prisiimto įsipareigojimo, darbotvarkės įtraukė pranešimus apie Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo taikymą.

1.11. *Prašymai leisti susipažinti su pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo paskelbtais dokumentais*

2014–2015 m. Komisija gavo 236 prašymus leisti susipažinti su pagal Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo paskelbtais dokumentais (98 prašymus 2014 m. ir 138 prašymus 2015 m.). Dauguma jų buvo susiję su Komisijos pateiktomis išsamiomis nuomonėmis ir pastabomis. Iš viso buvo patenkinti 68 prašymai leisti susipažinti su pateiktais dokumentais. Kitais atvejais su dokumentais neleista susipažinti arba leista susipažinti iš dalies, kol vyko dialogas su valstybėmis narėmis, kurio tikslas buvo pašalinti galimas prekybos kliūtis.

1.12. *Skaidrumas*

Skaidrumas – pagrindinė pranešimo procedūros ypatybė. Visuomenei skirta TRIS svetainė – tai priemonė, kuria užtikrinama, kad suinteresuotosios šalys būtų nuolat informuojamos apie visus valstybių narių rengiamus techninių reglamentų projektus ir kad, naudojantis naująja 1.3

⁴⁸ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB, iš dalies keičianti Direktyvos 98/70/EB nuostatas dėl benzino, dyzelinių degalų (dyzelino) ir gazolių kokybės rodiklių, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ir mažinimo mechanizmą, iš dalies keičianti Tarybos direktyvos 1999/32/EB nuostatas dėl vidaus vandens kelių laivų kuro kokybės rodiklių ir panaikinanti Direktyvą 93/12/EEB, OL L 140, 2009 6 5, p. 88–113.

⁴⁹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos, OL L 139, 2004 4 30, p. 1–54; 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, OL L 139, 2004 4 30, p. 55–205; 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles, OL L 139, 2004 4 30, p. 206–320.

⁵⁰ 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, OL L 365, 1994 12 31, p. 10–23.

⁵¹ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004, tekstas svarbus EEE, OL L 304, 2011 11 22, p. 18–63.

dalyje nurodyta nuomonių teikimo funkcija, vyktų suinteresuotųjų šalių ir Komisijos tarnybų dialogas.

Tai, kad visuomenei skirta TRIS svetainė sėkmingai veikia, matyti iš skaičių:

- 2015 m. pabaigoje buvo užsiregistruoti 5 196 TRIS naujienlaiškių abonentai, palyginti su 4 441 abonentais 2013 m., t. y. per dvejų metų ataskaitinį laikotarpį jų padaugėjo 17 proc.;
- nagrinėjamoju laikotarpiu visuomenei skirtoje TRIS svetainėje atliktos 244 736 paieškos, palyginti su 177 147 paieškomis 2012–2013 m. laikotarpiu, t. y. jų padaugėjo 38 proc.;
- taip pat padaugėjo pranešimų, su kuriais susipažino naudotojai, – jų skaičius padidėjo nuo 869 791 pranešimo 2013 m. iki 1 203 299 pranešimų 2015 m. pabaigoje, t. y. 38 proc.

3. IŠVADA

2014–2015 m. procedūra dar kartą pripažinta naudinga, užtikrinant skaidrumą, administracinį bendradarbiavimą ir techninių kliūčių prevenciją vidaus rinkoje.

Taikant prevencinį ir bendradarbiavimu pagrįstą pranešimo procedūros metodą, pavyko sumažinti pavojų, kad nacionalinė reguliavimo veikla bus vykdoma sukuriant kliūtis laisvam prekių judėjimui sparčiai kintančioje vidaus rinkoje, bet kol kas pasinaudota ne visomis jo galimybėmis.

Procedūros taikymą dar galima gerinti, pvz., kalbant apie iš kai kurių valstybių narių gaunamų pranešimų skaičių ir tai, kaip valstybės narės laikosi pranešimo įpareigojimo. Teikiant daugiau pranešimų ir valstybėms narėms aktyviau dalyvaujant procedūroje, būtų galima lengviau užkirsti kelią naujoms techninėms kliūtims ir nustatyti sisteminės problemas kiekvienoje valstybėje narėje ir visoje ES. Taip būtų lengviau palaikyti dialogą su Komisija ir nustatyti tikslingesnę ir efektyvesnę požiūrį į ES vidaus prekybos kliūtis.

Didelis per ataskaitinį laikotarpį pateiktų išsamių nuomonių ir pastabų skaičius rodo, kad prekių vidaus rinkos susiskaidymo pavojus vis didėja. Vidutiniškai dėl 79 proc. išsamių nuomonių, kurias pateikė Komisija, atitinkamos valstybės narės pateikė atsakymus, po kurių buvo pradėti dialogai siekiant panaikinti bet kokią nesuderinamumą su ES teise, taip išvengiant pažeidimo nagrinėjimo procedūrų.

Tai, kad Direktyva dėl bendrosios rinkos skaidrumo yra svarbi, rodo didelis suinteresuotųjų šalių susidomėjimas pranešimo procedūra, kaip nurodyta, be kita ko, REFIT platformos nuomonėje dėl direktyvos⁵². Šis didėjantis susidomėjimas atitinka pastangas didinti visuomenei skirtos TRIS svetainės skaidrumą ir efektyvumą.

Dar kartą įsitikinta tuo, kad pranešimo procedūra yra naudinga nustatant sritis, kuriose dar galima imtis derinimo veiksmų ES lygmeniu.

Taikant Direktyvą dėl bendrosios rinkos skaidrumo, Komisija toliau atidžiai stebi, kaip laikomasi geresnio reglamentavimo principų ir kaip išlaikoma Europos ekonomikos konkurencingumui palanki aplinka. Su projektais, apie kuriuos buvo pranešta, toliau galima

⁵² https://ec.europa.eu/info/files/refit-platform-recommendations-internal-market-xii6a-single-market-transparency-directive_lt

susipažinti elektroninėmis priemonėmis nemokamai visomis oficialiosiomis ES kalbomis, taip suteikiant galimybę ekonominės veiklos vykdytojams ir suinteresuotosioms šalims teikti pastabas.

Bus toliau stengiamasi ūkinės veiklos vykdytojams užtikrinti kuo aiškesnę teisinę sistemą, siekiant stiprinti Europos įmonių konkurencingumą ES ir užsienyje, atsižvelgiant į pranešimo procedūros sąsają su Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarimu dėl techninių prekybos kliūčių (TBT). Siekiant visiškai įgyvendinti Direktyvos dėl bendrosios rinkos skaidrumo tikslus, labai svarbu toliau jos laikytis ir remti geresnį jos įgyvendinimą, įskaitant tvirtesnes sąsajas su tolesniais politiniais ir teisėkūros veiksmiais.